

Ársskýrsla 2019

Efnisyfirlit

1.0 Framkvæmd	1
2.0 Stjórnarnefnd	2
3.0 Samningar um landsaðgang	3
4.0 Þjónusta	7
5.0 Kynningarstarfsemi og fræðsla	8
6.0 Notkun	8
7.0 Yfirlit	10

LANDSAÐGANGUR að rafrænum áskriftum er upplýsingaveita fyrir Ísland.

Allir sem tengjast netinu í gegnum íslenskar netveitur hafa aðgang að þeim gagnasöfnum, rafrænu tímaritum og rafbókum sem eru í áskrift á vegum Landsaðgangs.

Á vefnum hvar.is er að finna upplýsingar um Landsaðgang, s.s. um áskriftir, notkunartölur, greiðendur og þar eru tenglar í leitarvélar birgja. Þá er á vefnum leitargluggi fyrir samleit í gegnum leitir.is að efni Landsaðgangs og efni í opnum aðgangi. Á vefnum eru einnig upplýsingar um íslensk gagnasöfn, fréttir af starfsemi Landsaðgangs og tilkynningar um viðburði. Vefsíðan er einnig á ensku.

1.0 FRAMKVÆMD

Skv. lögum um Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn (Lbs-Hbs) nr. 142/2011 er eitt af verkefnum safnsins að efla aðgang að erlendum gögnum í þágu vísinda og fræða, stjórnsýslu og atvinnulífs. Það er meðal annars gert með því að annast framkvæmd samninga um Landsaðgang að rafrænum gagnasöfnum, tímaritum og bókum í samráði við helstu hagsmunaaðila. Í skýrslu innviðanefndar Vísinda- og tækniráðs, *Vegvísir um innviði til rannsókna* (2009) er Landsaðgangur skilgreindur sem rannsóknainnviður (research infrastructure). Til rannsóknainnviða teljast, tæki, aðstaða, gagnagrunnar, þjónusta, kerfi, tölvunet eða annað sem talist getur nauðsynlegt fyrir iðkun vísinda.

Á fjárlögum ársins 2019 var úthlutað 35,5 milljónum kr. til Landsaðgangs. Það fé rennur til rekstrar verkefnisins og til niðurgreiðslu á samningum við birgja samkvæmt ákvörðun stjórnarnefndar. Sérstakt framlag ríkissjóðs af fjárlögum 2019 var 82,0 milljónir kr.

Heildarkostnaður við Landsaðgang á árinu 2019 var 220,9 milljónir, þar af 18,1 milljónir í rekstur en áskriftir kostuðu 200,3 milljónir.

Árlega er hluti útsendra reikninga ekki greiddur. Reynt er að innheimta þá eða semja um greiðslur, en þar sem engir formlegir samningar eru milli greiðenda og Landsaðgangs, er erfitt að halda innheimtunni til streitu. Á árinu voru afskrifaðar, með heimild frá Ríkisendurskoðun, reikningar frá árinu 2015, alls 1,8 milljónir kr.

Umsjónarmaður Landsaðgangs frá 2008 er Birgir Björnsson. Störf hans felast m.a. í samskiptum og samningagerð við birgja, hann þjónustar notendur og greiðendur, sér um kynningu og kennslu, uppfærir íslenskar IP-tölur, er ritstjóri vefsins hvar.is, er í samstarfi við starfsfólk Landskerfis bókasafna vegna lýsigagna og efnis Landsaðgangs, tekur þátt í störfum nefnda og hópa Landskerfis bókasafna eftir því sem við á og hefur umsjón með og stýrir vinnu rýnihópa um málefni Landsaðgangs. Nokkrir aðrir starfsmenn Lbs-Hbs koma að ýmsum verkefnum tengdum Landsaðgangi s.s. samningagerð, gerð greiðsluáætlana, innheimtu, fjárumýslu og vefmálum. Þessi störf samsvara yfirleitt um tveimur ársverkum í safninu.

2.0 STJÓRNARNEFND

Fimm manna stjórnarnefnd er landsbókaverði til ráðgjafar en í henni sitja fulltrúar helstu greiðenda. Hlutverk stjórnarnefndarinnar er að:

- a) taka þátt í stefnumótun og ákvarðanatöku um val á rafrænum áskriftum í Landsaðgangi,
- b) ákveða kostnaðarskiptingu milli notendahópa á hverju ári, með tilliti til breyttra forsendna stofnanna,
- c) gera árlega fjárhagsáætlun um innkaup og kostnaðarskiptingu og skal sú áætlun liggja fyrir eigi síðar en 1. október fyrir komandi ár,
- d) taka þátt í og/eða fylgjast með samningagerð við birgja.

Stjórnarnefndin hélt 7 fundi á árinu. Auk þess tóku nefndarmenn þátt í kynningarfundum á vegum birgja. Nefndin starfar eftir erindisbréfi frá 29. maí 2018.

Stjórnarnefnd var síðast tilnefnd á ársfundi 2010. Breytingar urðu á stjórnarnefnd 2019. María Ásdís Stefánsdóttir var í leyfi frá og með september og tók Ásdís Hafstað, varamaður hennar þátt í störfum stjórnarnefndar síðustu fjóra mánuði ársins. María Ásdís Stefánsdóttir, hætti þátttöku í stjórnarnefnd í desember. Í lok árs 2019 voru í stjórnarnefnd; Anna Sigríður Guðnadóttir, bókasafns- og upplýsingafræðingur hjá Heilbrigðisvísindabókasafni Landspítala, varamaður Magnús Gottfredsson, Ásdís H. Hafstað tók þátt í störfum stjórnarnefndar frá september í stað Maríu Ásdísar, Baldvin Zarioh, deildarstjóri hjá Háskóla Íslands, varamaður Jenný Bára Jensdóttir, Brjann Birgisson, verkefnisstjóri hjá Borgarbókasafni, varamaður Þóra Sigurbjörnsdóttir og Sara Stef. Hildardóttir forstöðukona bókasafns og upplýsingaþjónustu Háskólans í Reykjavík, varamaður Astrid Margrét Magnúsdóttir. Formaður stjórnarnefndar er Guðrún Tryggvadóttir, sviðsstjóri hjá Landsbókasafni Íslands – Háskólabókasafni.

Verkefni stjórnarnefndar

Stjórnarnefnd samþykkti fjárhagsáætlun Landsaðgangs 2019 og gekk frá greiðsluskiptingu fyrir árið 2019. Meðal annarra verkefna má nefna umfjöllun um tilboð og samþykkt samninga, breytingar á tímaritalistum, eftirlit með innheimtu og greiðslum, umfjöllun um

notkun efnis í Landsaðgangi og samskipti við birgja, auk þess sem rætt var um opinn aðgang og þróun á sölu rafræns efnis. Á árinu lauk endurskoðun erindisbréfs stjórnarnefndar.

Landsaðgangur hefur verið þátttakandi í ICOLC (International Coalition of Library Consortia) síðan 2009 og hefur aðgang að póstlista samtakanna. Þá er Landsaðgangur aðili að COUNTER (Counting Online Usage of Network Electronic Resources) síðan 2010 og hefur aðgang að upplýsingaveitum samtakanna. Samtökin hafa haft frumkvæði að þróun samnefndra staðla um talningu á notkun rafræns efnis. Óskað er eftir að þeir útgefendur sem skipt er við noti COUNTER staðalinn. Landsaðgangur tekur þátt í formlegu og óformlegu samstarfi Norrænna innkaupasamlaga að fræðilegu vísindaefni sem nefnist Nordlic Meeting. Samskiptin fara fram á sameiginlegum póstlista og þá er árlega haldinn tveggja daga fundur þar sem að fjallað er um það helsta sem er á döfni, farið yfir breytingar og þróun í hverju landi frá síðasta fundi og litið til framtíðar. Á árinu fór árlegur fundur Nordlic Meeting fram í Þjóðarbókhöðunni 6. – 7. júní.

Þátttaka í SCOAP3

Landsaðgangur hefur einnig verið þátttakandi í SCOAP3 (Sponsoring Consortium for Open Access Publishing in Particle Physics) frá 2015, en það er verkefni um opinn aðgang að greinum í tímaritum á sviði kjarneðlis-öreindafræði og er á vegum CERN stofnunarinnar í Sviss. SCOAP3 greiðir fyrir birtingu í opnum aðgangi í tímaritunum tíu. Reikningar frá útgefanda til greiðenda lækka. Mismunurinn er greiddur í sjóð SCOAP3. Með þátttöku Landsaðgangs í SCOAP3 falla niður greiðslur vegna greina frá íslenskum höfundum eða greina sem eru unnar á vegum íslenskra stofnana. Árið 2019 lækkaði áskriftarkostnaður vegna tímaritanna, *Journal of High Energy Physics*, *European Physical Journal C* frá Springer Nature og ritanna *Nuclear Physics B* og *Physics Letters B* frá Elsevier. Lækkunin rann til SCOAP3 verkefnisins. Ekki er um sparnað að ræða heldur er litið á þátttöku í SCOAP3 sem stuðning vegna þróunar á opnum aðgangi að niðurstöðum vísindarannsókna.

Samningar vegna 2020 og síðar

Áskrift að Freedom Collection frá Elsevier var endurnýjuð til þriggja ára, 2020-2022. Áskrift hjá Sage var uppfærð í Premier 2019 tímaritasafnið og áskrift endurnýjuð til þriggja ára, 2020-2022. Áskrift að tilvísanagagnasafninu Web of Science var endurnýjuð til þriggja ára, 2020-2022. Aðgangur að gagnasöfnum Ebsco var endurnýjaður til eins árs. Áskrift að ProQuest Central frá ProQuest var endurnýjuð til eins árs.

3.0 SAMNINGAR UM LANDSAÐGANG

Aðgangur að gagnasöfnum var óbreyttur á árinu.

Gagnasöfn:

- Encyclopedia Britannica (Academic og School)

- Greinasafn Morgunblaðsins - með 3ja ára birtingartöf
- Web of Science

Encyclopedia Britannica er safn greina sem að grunni til eru úr eldri prentuðum alfræðiritum og með síðari tíma viðbótum á vef. Landsaðgangur er að greinasafni Morgunblaðsins en með þriggja ára birtingatöf efnis. Web of Science er tilvísanasafn og sýnir útdrátt og bókfræðilegar upplýsingar um greinar í vísindatímaritum. Hægt er að sækja heildartexta greina með SFX krækjuckerfinu þegar aðgangur er að grein í gagnasafni eða tímaritasafni í Landsaðgangi. Einnig er hægt að komast í tilvísandi greinar í Web of Science með krækjuckerfi Google Scholar.

Samsöfn:

Samsöfn eru söfn tímarita og annars rafræns efnis frá mörgum útgefendum. EBSCOhost og ProQuest gera samninga við útgefendur af öllu tagi og safna saman aðgangsréttindum í stóra pakka. Við því er að búast að aðgangur að greinum í fullum texta sé með birtingartöf sem oftast er frá einum mánuði að einu ári.

- EBSCOhost Premier

Í Premier gagnasöfnum er fjöldi rita 19.871.

- Academic Search Premier. Í gagnasafninu eru 4.649 titlar í fullum texta og af þeim eru 3.881 ritrýnd. Fjöldi tímaritstitla í opnum aðgangi eru 868.
- Business Source Premier. Í gagnasafninu eru 2.153 í fullum texta og af þeim eru 1.072 ritrýnd. Fjöldi tímaritstitla í opnum aðgangi eru 104.
- MasterFile Premier. Í gagnasafninu eru 1.605 í fullum texta og af þeim eru 343 ritrýnd. Fjöldi tímaritstitla í opnum aðgangi eru 45.

Fjöldi vísindarita í fullum texta í EBSCOhost er 8.407. Fjölda vísindarita í yfirstandandi útgáfu eru 4.949. Heildarfjöldi tímarita í opnum aðgangi eru 1.017 eða 12% af fjölda vísindatímarita í fullum texta.

- ProQuest Central

Í gagnasafninu er heildarfjöldi vísindarita 20.150 og af þeim eru 11.662 í fullum texta og af þeim eru 10.373 ritrýnd. Heildarfjöldi tímarita í opnum aðgangi eru 4.325 eða um 21% af fjölda vísindarita í fullum texta.

Nokkur skörun er á efni á milli EBSCO safnanna og ProQuest Central og þá er einnig skörun í efni við tímaritasöfn. Áætlað er að samanlagt hafi verið aðgangur að 17.000 vísindatímaritum í fullum texta hjá samsöfnunum tveimur.

Tímaritasöfn:

Tímaritasöfn innihalda aðallega tímarit frá einum útgefanda, en auk þess geta verið með nokkur tímarit frá öðrum útgefendum eins og fræðafélögum.

- Elsevier - Freedom Collection. Fjöldi virkra tímaritstítla í áskrift er 2.354.
- Karger - Complete Collection. Fjöldi virkra tímaritstítla í áskrift er 76.
- Sage - Premier 2019. Fjöldi virkrar tímaritstítla í áskrift er 1.093.
- Springer Nature – áskriftarpakki. Fjöldi virkra tímaritstítla í áskrift er 1.580.
- Wiley – áskriftarpakki. Fjöldi virkra tímaritstítla í áskrift er 694.

Fjöldi virkra tímaritstítla í áskrift hjá útgefendum er 5.797.

Þegar fjöldi í samsöfnum og tímaritasöfnun er meðtalin má áætla að í lok árs 2019 hafi landsaðgangur verið að um 23.000 tímaritstítlum í fullum texta.

Rafbókasöfn:

Í Landsaðgangi er aðgangur að tæplega 10 þús. rafbókatitlum frá Springer Nature sem keyptir voru til eignar á tímabilinu 2013-2015. Notendur geta hlaðið rafbókunum niður í tölvutæki sín og vistað þar svo lengi sem þeir kjósa.

- Springer Nature
 - Biomedical and Life Sciences (1.705 titlar)
 - Business and Economics (1.440 titlar)
 - Computer Science (3.201 titlar)
 - Earth and Environmental Science (1.163 titlar)
 - Humanities, Social Sciences and Law (2.379 titlar)

Áskriftarkostnaður:

Kostnaður við áskriftir var 229,6 milljónir kr., þar af 45,8 milljónir kr. fyrir gagnasöfn og 183,8 milljónir kr. fyrir tímaritasöfn. Framlag af fjárlögum til Landsaðgangs var 35,5 milljónir kr. auk sérstaks framlags, en þar af var 26,3 milljónum kr. varið til greiðslu á aðgangi. Framlag um 200 greiðenda var um 128,1 milljónir kr.

Stærstu greiðendur eru háskóla-, heilbrigðis- og önnur rannsóknabókasöfn. Þau greiða stærsta hluta tímaritasafnanna (Elsevier, Karger, Sage, Springer Nature og Wiley), aðgang að Web of Science og stóran hluta samsafna. Almenningsbókasöfn, framhaldsskólasöfn, stjórnsýslusöfn, fyrirtæki og samtök greiða hluta aðgangs að samsöfnum (EBSCOhost Premier og ProQuest Central) og aðgang að gagnasöfnum (Encyclopedia Britannica og greinasafn Morgunblaðsins) ásamt háskólabókasöfnum.

Kostuð gagna- og greinasöfn:

Fyrir utan hinn eiginlega Landsaðgang er aðgangur á öllu landinu að gagnasöfnum fyrir tilstilli aðila sem kosta þau. Greiðslur vegna þeirra eru ekki teknar með í tölum um kostnað við Landsaðgang og það sama á við um notkunartölur. Í upphafi árs 2017 hófst landsaðgangur að gagnasafninu Scopus sem er í boði; Háskóla Íslands, Háskólans í Reykjavík, Háskólans á Akureyri, Landbúnaðarháskóla Íslands, Landspítala, Hafrannsóknastofnun, Náttúrufræðistofnun Íslands, Krabbameinsfélags Íslands, Náttúrustofu Kópavogs og Landsbókasafni Íslands – Háskólabókasafni.

Kostaður landsaðgangur:

Aðilar sem kosta aðganginn:

- OVID Landspítali – Háskólasjúkrahús. (á þetta enn við?)
- Journal Citation Reports Háskóli Íslands.
- ProQuest: ARTbibliographies Modern, SciTech Premium Collection og Social Science Premium Collection Háskóla Íslands, Háskólans í Reykjavík, Háskólans í Bifröst, Hafrannsóknastofnun, Landbúnaðarháskóla Íslands, Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns, Listaháskóla Íslands og Nýsköpunarmiðstöð Íslands.
- Scopus Landspítali, Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, Háskólinn á Akureyri, Landbúnaðarháskóli Íslands, Hafrannsóknarstofnun, Náttúrufræðistofnun Íslands, Krabbameinsfélag Íslands, Náttúrustofa Íslands, Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn.

Opinn aðgangur (OA):

Á vef Landsaðgangsins, hvar.is, eru krækjur á gagnasöfn og ýmislegt efni sem er í opnum aðgangi (Open Access - OA). Þá er krækja í Tímaritaskrá Landsaðgangs (krækjakerfi SFX) að meira en 13.600 tímaritum í opnum aðgangi hjá DOAJ - Directory of Open Access Journals.

Sífelld færast í vöxt að greitt sér fyrir birtingu greina í opnum aðgangi. Frá árinu 2013 hafa útgefendur tekið saman upplýsingar um birtingar skv. gullnu leiðinni og ljóst er að þeim fjölgar á milli ára. Eitt af verkefnum Landsaðgangs er að fylgjast með þróun á þessu sviði með tilliti til samninga við útgefendur.

4.0 ÞJÓNUSTA

Á vefnum hvar.is er yfirlit um þjónustu Landsaðgangsins. Þar er aðgangur að efni í áskrift og upplýsingar um starfsemina. Efni í landsaðgangi er leitarbært og aðgengilegt eftir ýmsum leiðum, s.s. beint frá leitarvélum og vefsíðum birgja, frá vefjum bókasafna, skóla eða annarra stofnana, frá gegnir.is og leitir.is, gegnum skrána *Finna tímarit* á landsbokasafn.is og í gagnasafni Lbs-Hbs Áttavitanum. Einnig er efni í landsaðgangi leitarbært með leitarvélum eins og Google og Google Scholar, en í gegnum krækjuckerfi þeirra er hægt að komast beint í greinar í landsaðgangi. Markmiðið er að auðvelda notendum að nálgast efni Landsaðgangs og að það sé aðgengilegt sem víðast.

Verkefnaáætlun – 2019

Á vegum Lbs-Hbs er unnið að árlegum verkefnaáætlunum og tekur umsjónarmaður þátt í því starfi. Þar eru sett fram verkefni sem falla að stefnu safnsins og átaksverkefni sem teljast til daglegra starfa. Á árinu 2019 tók umsjónarmaður þátt í:

- Springer Nature West European Advisory Board Meeting 2019, sem haldinn var 20.-22. maí í Lissabon – í boði Springer Nature
- Skipulagði og stýrði Norrænum fundi; Nordlic Meeting, sem fram fór í Þjóðarbókhöllu 6.-7. júní.
- Veffundum á vegum Nordlic Meeting.
- Opinn aðgangur að rannsóknarniðurstöðum? Málþing á vegum Vísindafélags Íslands – 15. nóvember 2019
- Nordic Bibliometric Workshop 2019- 27th – 29th November in Reykjavik, Iceland
- Á árinu var vefurinn hvar.is skoðaður m.t.t. uppfærslna í samvinnu við vefstjóra Lbs-Hbs

5.0 KYNNINGARSTARFSEMI OG FRÆÐSLA

Umsjónarmaður tekur þátt í kynningarstarfi og fræðslu. Á meðal verkefna á árinu var:

- kynning á Landsaðgangi á námskeiði í upplýsingafræði við Háskóla Íslands í mars.
- kynning á Landsaðgangi fyrir erlendum gestum Lbs-Hbs.

Upplýsingum og fréttum var miðlað til notenda á vefnum hvar.is og á póstlistanum Skrudda, um bókasafna- og upplýsingamál. Þá eru tilkynningar sendar á póstlistann hi-starf@hi.is sem berst starfsmönnum Háskóla Íslands.

Heimsóknir fulltrúa birgja

Fundur með Minna Kontinen og Carlos Mascorda, hjá ProQuest þann 19. mars.

Fundur með Javanica Curry og Shannon Doyle, hjá JSTOR 22. mars.

Fundur með Mervyn Bregonje, hjá Elsevier þann 27. mars.

Fundur með Lale Yurtsever og Mondane Marchand, hjá Clarivate Analytics þann 8. maí.

Fundur með Ranveig Haraldsen and Toni Dimovski, hjá Ebsco þann 28. maí.

Fundur með Mervyn Bregonje og Jason Roof, hjá Elsevier þann 3. október.

Fundur með Jonas Hallström, hjá Oxford University Press þann 10. október.

6.0 NOTKUN

Frá og með árinu 2012 styðjast allir birgjar Landsaðgangs við COUNTER-staðalinn við notkunartalningu, ef frá er talið Morgunblaðið og Encyclopedia Britannica sem safnar notkunartölum samkvæmt staðlinum en hefur ekki sóst eftir vottun. Hjá útgefendum og samsöfnum eru taldar sóttar greinar í fullum texta eða sóttir bókarkaflar. Web of Science er tilvísanasafn, sem geymir upplýsingar um greinar og útdrætti úr þeim, en ekki fullan texta greinanna, heldur vísar í hann. Notkun á tilvísanasafninu Web of Science er mæld í heimsóknum (sessions) og leitum (queries).

Notkunartölur geta breyst milli ára ef uppgötvast að þær hafi verið of- eða vantaldar og er það þá leiðrétt með næstu ársskýrslu.

Tafla 1. Tímaritasöfn, fjöldi sótra greina í fullum texta.

Tímaritasöfn	2019	2018	2017	Breytingar
Elsevier Freedom Collection	644.033	615.705	436.986	4,6%
Karger Complete	8.023	5.564	4.307	44,2%
SAGE Premier 2019*	122.367	87.246	61.212	40,3%
Springer Nature tímaritapakki	160.882	149.919	117.161	7,3%
Wiley tímaritapakki	135.412	158.104	150.884	-13,4%
Samtals	1.070.717	1.016.538	770.550	5,3%

* Uppfært í Premier 2019 á árinu

Tafla 2. Samsöfn, fjöldi sótra greina í fullum texta.

Samsöfn	2019	2018	2017	Breytingar
EBSCOhost Premier	43.293	68.050	79.978	-36,4 %
ProQuest Central	181.850	171.335	139.766	6,1%
Samtals	225.143	239.385	219.744	-6,0%

Tafla 3. Gagnasöfn, fjöldi sótra greina í fullum texta.

Gagnasöfn	2019	2018	2017	Breytingar
Britannica Online	239.224	209.050	225.642	14,4%
Samtals	239.224	209.050	225.642	14,4%

Tafla 4. Samanlagður fjöldi sótra greina.

Heildarfjöldi sótra greina	2019	2018	2017	Breytingar
Tímarita-, sam- og gagnasöfn	1.535.084	1.464.973	1.215.936	4,8%

Tafla 5. Rafbækur, fjöldi sótra bókakafla í fullum texta.

Rafbækur	2019	2018	2017	Breytingar
Springer Nature*	121.000	49.644	49.000	143,7%

* Notkun 2019 er áætluð

Tafla 6. Samanlagður fjöldi sótra greina og rafbókakafla.

Heildarfjöldi greina og rafbókakafla	2019	2018	2017	Breytingar
Tímarita-, sam-, gagna- og rafbókasöfn	1.656.084	1.514.617	1.264.936	9,3%

Tafla 7. Greinasafn Morgunblaðsins með 3ja ára birtingartöf, fjöldi sótra greina.

Gagnasafn	2019	2018	2017	Breytingar
Morgunblaðið	2.870.173	2.765.619	1.677.907	3,8%

Tafla 8. Samanlagður fjöldi sótra greina og rafbókakafla allra gagnasafna.

Heildar fjöldi sótra greina og bókakafla	2019	2018	2017	Breytingar
Tímarita-, sam-, gagna- og rafbókasöfn og Morgunblaðið	4.526.257	4.280.236	2.942.843	5,7%

Tafla 9. Tilvísanasafn, fjöldi heimsókna og fjöldi leita.

Tilvísanasafn	2019	2018	2017	Breytingar
Web of Science heimsóknir/sessions)	65.850	72.193	77.494	-8,8%
Web of Science (leitir/queries)	124.560	126.253	128.007	-1,3%

Tafla 10. Vefgáttin hvar.is.

Vefgáttin hvar.is	2019	2018	2017	Breytingar
Notendur (users)	19.604	21.049	19.570	-6,9%
Heimsóknir (sessions)	42.676	44.584	44.661	-4,3%
Flettingar (page impressions)	66.869	71.404	77.898	-6,3%

7.0 YFIRLIT

Fjöldi sótra greina í tímaritasöfnum jókst að meðaltali um tæplega 5,3% árið 2019. Hjá Elsevier var aukningin 4,6%, hjá Karger varð fjölgun á fjölda sótra greina um 44,6%, hjá SAGE fjölgaði sóttum greinum um 4,3%, hjá Springer Nature var aukning um 7,3% og notkun hjá Wiley dróst saman um -13,4%. Notkunartölur eru skráðar samkvæmt COUNTER staðli.

Heildarfjöldi sótra greina í fullum texta í samsöfnum dróst saman að meðaltali um 6%. Hjá EBSCO var -36,4% samdráttur, en hjá ProQuest Central var 6,1% aukning á fjölda sótra greina.

Notkun á Encyclopædia Britannica jókst um 14,4%.

Fjöldi sóttra bókakafla í rafbókasöfnum frá Springer Nature jókst um 143,7%, en um áætlaða notkun er að ræða.

Heildarfjöldi greina og rafbókakafla í fullum texta jókst um tæplega 9,3%.

Fjöldi sóttra greina í greinasafni Morgunblaðsins jókst um 3,8%.

Heildarfjöldi sóttra greina og bókarkafna ásamt blaðagreinum úr Morgunblaðinu jókst um 5,7%.

Heimsóknum í Web of Science fækkaði um -8,8% og fjöldi leita fækkaði um -1,3%.

Notendum á vefinn hvar.is fækkaði um -6,9%, heimsóknum fækkaði um -4,3% og flettingum (hver einstök tenging notanda við vef) fækkaði um -6,3%. Umferð um hvar.is er mæld með samræmdri vefmælingu með Google Analytics líkt og aðrir vefir Landsbókasafns Íslands – Háskólabókasafns.

Nánari upplýsingar um notkun er að finna á vef Landsaðgangs - hvar.is, á undirsíðunni *Um landsaðgang* og velja svo *Notkunartölur*.

Mars 2020,

Birgir Björnsson

umsjónarmaður Landsaðgangs að rafrænum áskriftum.